

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

10 november 1997

BELEIDSBRIEF

Onderwijs

Beleidsprioriteiten 1997-1998

ingediend door de heer Luc Van den Bossche
minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

I. PER ONDERWIJSNIVEAU

1. Basisonderwijs

Het decreet basisonderwijs werd op 25 februari 1997 door de Vlaamse regering bekrachtigd en werd van kracht op 1 september 1997, samen met een eerste reeks uitvoeringsbesluiten. De verdere implementatie van het decreet bestaat uit een tweede reeks uitvoeringsbesluiten waarbij o.a. het geïntegreerd onderwijs, de toekenning van vrijstellingen aan gehandicapte leerlingen, de speciale onderwijsleermiddelen, de bepaling van de begrippen gezondheidstoezicht en sociale voordelen, het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs en de tijdelijke projecten worden geregeld.

Om de taak van de directies basisonderwijs te optimaliseren, wordt de in het decreet voorziene (school)beleidsondersteuning in 1998 in ruime mate uitgebreid. Op kruissnelheid is een bedrag van 150 miljoen per jaar extra voorzien.

De herwerkte versie van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen voor het basisonderwijs wordt op 1 september 1998 van kracht. Evenals voor het secundair onderwijs werd voor het basisonderwijs een afwijkingsprocedure uitgewerkt voor de schoolbesturen die oordelen dat de vastgelegde ontwikkelingsdoelen en/of eindtermen onvoldoende ruimte laten voor hun eigen pedagogische en onderwijskundige opvattingen en/of ermee onverzoenbaar zijn.

2. Hervormingen secundair onderwijs

De hervorming van het secundair onderwijs wordt grondig voorbereid. De besprekingen met alle partners verlopen in een open en positieve sfeer.

De hervorming van het secundair onderwijs is een totaalpakket van beleidsmaatregelen. Het handhaven van een kwaliteitsvol secundair onderwijs staat voorop. De school blijft de basis voor het pedagogisch gebeuren in het onderwijsbestel. De samenwerkingsverbanden worden niet verplicht opgelegd, maar zijn een meerwaarde in het organiseren van een optimaal onderwijsaanbod en in het effectief inzetten van de middelen. Vandaar dat de overheid impulsen geeft onder de vorm van bonusfinanciering opdat die samenwerkingsverbanden zouden worden gevormd.

T.a.v. het personeels- en tewerkstellingsbeleid is een belangrijk aandachtspunt een beter statuut voor tijdelijke personeelsleden. In het kader van het

Gelijkekansenbeleid voert de Minister een sensibiliseringsactie voor vrouwen in directiefuncties.

De doelstellingen van de hervorming van het secundair onderwijs zijn van onderwijskundige aard.

2.1. Een optimale leerlingensoriëntatie

De eerste doelstelling van de hervorming is de voorwaarden te scheppen voor een optimale leerlingensoriëntering. Deze doelstelling is gericht op het optimaliseren van de loopbaan van de leerling zowel tijdens zijn secundaire studies als met het oog op zijn doorstroming naar de arbeidsmarkt of naar het hoger onderwijs. De samenwerkingsverbanden moeten dermate zijn georganiseerd dat in het studieaanbod elke leerling van het secundair onderwijs de kansen krijgt op een objectieve oriëntering in functie van zijn intrinsieke capaciteiten, aanleg en inzicht. In het kader van het gelijkekansenbeleid is een optimale doorstroming in het secundair onderwijs een belangrijk aandachtspunt. Ze vormt de beste waarborg op een evenredige participatie aan zowel hoger onderwijs als arbeidsmarkt. Dit geldt zowel voor meisjes als voor kansarme doelgroepen. Een betere oriëntering van leerlingen kan een belangrijk element zijn om het watervalstelsel te doorbreken en het zittenblijven te verminderen.

Om één en ander te realiseren wordt Vlaanderen ingedeeld in onderwijsregio's die sociaal-geografisch beantwoorden aan de onderwijsrealiteit en die de vrije keuze waarborgen. In de samenwerkingsverbanden zijn de drie onderwijsvormen ASO, TSO en BSO (eventueel KSO) aanwezig. De samenwerkingsverbanden zijn het instrument bij uitstek om de oriëntering van leerlingen te stroomlijnen op de mogelijkheden en potentialiteiten van leerlingen. Per vrije keuze regio garandeert de overheid de vrije keuze via een minimumaanbod van een aantal studierichtingen in ASO, TSO en BSO.

In het beroepssecundair onderwijs wordt de modularisering ingevoerd. Anno 1997 verlaten nog te veel leerlingen het secundair onderwijs zonder eindexamen. Via het systeem van modularisering van het beroepssecundair onderwijs, kunnen de jongeren een certificaat krijgen per module. Zo kunnen jongeren via een 'aanbouwsysteem' gemakkelijker een diploma halen door het verwerven van een bijkomende module. Ook in het volwassenenonderwijs kunnen bijkomende of aanvullende modules worden verworven. Het is belangrijk dat jongeren en hun ouders hun secundaire schoolloopbaan gaan ervaren en beleven als een pedagogie van het slagen en niet langer, zoals nu vaak het geval is, als een pedagogie van het falen.

Een belangrijk instrument in een correcte leerlingenoriëntatie is de begeleiding -binnen het samenwerkingsverband- door een 'centrum voor leerlingbegeleiding' (zie verder punt 9).

2.2. Een herschikking van het onderwijsveld.

Een tweede doelstelling van de hervorming secundair onderwijs is het herschikken van het onderwijsveld, per regionale eenheid, zijnde de gemeente. Het objectief is te komen tot een rationeler en transparanter aanbod van scholen, onderwijsvormen, studiegebieden en studierichtingen.

Het studietoeraanbod op het niveau van het samenwerkingsverband streeft naar een evenwichtig, doorzichtig en goed gestructureerd toeraisaanbod. Het studietoeraanbod is er voldoende gedifferentieerd en complementair en er is evenwicht tussen ASO-richtingen, BSO-richtingen, TSO-richtingen en eventueel KSO-richtingen.

Deze herschikking is belangrijk voor de transparantie van het aanbod en moet elk van deze studierichtingen dermate profileren dat hun finaliteit versterkt en verduidelijkt wordt: hetzij de doorstroming naar het hoger onderwijs, hetzij het voorbereiden op de arbeidsmarkt (waarbij de basis moet gelegd worden voor levenslang leren).

2.3. Autonomie en responsabilisering

Een derde doelstelling is het bevorderen van de plaatselijke autonomie en verantwoordelijkheid. Door de herziening van de rechtspositie is de realisatie van een verantwoord en soepel personeelsbeleid mogelijk. Verder bevorderen de vrije aanwending van de lestijdenpakketten en de linearisering van omkaderingsambten (directeurs en opvoeders) eveneens de lokale autonomie. Tenslotte zal ook op het vlak van het onderwijsproces zelf de autonomie van de scholen toenemen door het creëren van meer mogelijkheden, o.m. inzake vakkenintegratie en graadgebonden leerplannen en lessenroosters.

Conform het regeerakkoord is voor de verwezenlijking van de autonomie en de responsabilisering, de lineaire financiering, gebaseerd op de leerlingenaantallen van de scholen, een correct uitgangspunt. De lineaire enveloppe beoogt een juiste toewijzing van lestijden enerzijds en van werkingsmiddelen anderzijds.

Op deze lineaire financiering waarborgt de overheid twee correcties, m.n.:

- * voor de vrije keuze;

* voor die scholen die te kampen hebben met kansarmoede.

2.4. Integratie buitengewoon onderwijs

Een andere onderwijskundige doelstelling is het mogelijk maken van een betere integratie tussen het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs. Samenwerking -al dan niet opgenomen in een samenwerkingsverband- met het gewoon secundair onderwijs kan o.m. op het vlak van de infrastructuur, de pedagogische inzichten en de aanwezige know how.

Het buitengewoon onderwijs behoudt zijn eigenheid en specificiteit. De middelen die in de huidige reglementering ruimer zijn voor het buitengewoon onderwijs blijven verantwoord en gegarandeerd. De reglementering van het buitengewoon secundair onderwijs wordt in ieder geval integraal gehandhaafd en legistiek verankerd in het decreet secundair onderwijs.

2.5. Werkingsmiddelen

Ten aanzien van de werkingsmiddelen voor het secundair onderwijs zal worden tegemoet gekomen aan de problemen van het gesubsidieerd onderwijs. De objectiveerbare verschillen zullen, conform de grondwet, opnieuw worden gedefinieerd en gekwantificeerd.

2.6. Budgettaire effecten

Een belangrijke budgettaire doelstelling is de optimale aanwending van de onderwijsmiddelen. De maatregelen van de hervorming secundair onderwijs en de rationalisatie van het onderwijsaanbod zullen middelen vrijmaken die zullen worden ingezet in het basisonderwijs, het hoger onderwijs en voor investeringen. In een eerste periode zullen ze worden aangewend voor een gunstige uitstapregeling voor het personeel, voor werking en uitrusting.

3. Hogeschoolonderwijs

De positieve trend in het hogeschoolonderwijs zet zich sinds de hervorming verder. Het decreet werd hier en daar wat bijgestuurd, maar heeft globaal gezien in de eerste twee jaren zijn deugdelijkheid bewezen.

In het voorbije jaar is er heel veel aandacht gegaan naar het financiële luik van de hervorming. Uit de jaarverslagen blijkt dat de hogescholen het eerste jaar van de enveloppefinanciering vlot hebben verwerkt. Het is ook duidelijk dat zij op korte tijd veel bijgeleerd hebben op het vlak van financieel beleid en dat zij nu op het vlak van management veel professioneler werken dan vroeger het geval was. De

decretale bepalingen betreffende de autonomie enerzijds en de dubbele boekhouding met financiële controle anderzijds, hebben de hogescholen hiertoe aangezet en het ziet ernaar uit dat deze evolutie zich nog verder zet.

In de toekomst zal de overheid haar aandacht meer verleggen naar de opvolging van de kwaliteit van het hogeschoolonderwijs zelf. In 1998 zal er vooral werk gemaakt worden van een volwaardig systeem van meta-evaluatie, dat de kwaliteitsbewakingssystemen van de hogescholen zal evalueren. Er moet ook begonnen worden aan de decretaal voorziene evaluatie van het huidige opleidingsaanbod.

Het kunstonderwijs dient zich aan als een aparte problematiek, die niet volledig op dezelfde manier kan behandeld worden als het andere onderwijs. Het hogeschooldecreet zal op een beperkt aantal aspecten moeten worden bijgestuurd om tegemoet te komen aan de specificiteit van deze opleidingsvorm.

In de begroting 1998 worden de sociale toelagen voor de hogeschoolstudenten opgetrokken naar een bedrag van 4000 fr. per student.

4. Universiteiten

De toelatingsproef voor aspirant-studenten arts en tandarts werd voor het eerst ingericht in juli en september 1997. Door het arrest van het Arbitragehof werd dit jaar slechts de helft van de voorziene proef doorgevoerd (dus zonder het luik kennis en inzicht in de wetenschappen). Vanaf volgend academiejaar wordt de proef in zijn volle breedte georganiseerd. Het effect van de proef op de instroom is reeds duidelijk merkbaar bij de inschrijvingen in het begin van het lopende academiejaar.

Vanaf de publicatie van het eerste tussentijds rapport van erector Dillemans betreffende de optimalisering van het universitair aanbod is een discussie ontstaan, die gedeeltelijk ook in de media werd gevoerd, over het Vlaamse universitaire landschap en de optimaliseringsvoorstellen van de opdrachthouder. Het rapport en zijn voorstellen zullen het voorwerp uitmaken van diepgaand overleg tussen de minister en de rectoren verzameld in de VLIR. In de komende maanden zullen drie bijeenkomsten worden georganiseerd, waarna eventueel beleidsinitiatieven zullen worden genomen. Hoofdbekommernis blijft het optimaliseren van het universitair onderwijsaanbod als een middel om het Vlaamse universitair onderwijs kwalitatief op een peil te brengen dat het moet toelaten met succes de internationale competitiviteit van het begin van de 21ste eeuw aan te kunnen gaan.

In de komende maanden zal een nieuwe financieringsregeling voor de Vlaamse universiteiten worden gefinaliseerd. Vertrekkende van de vaststellingen dat enerzijds er een groeiende spanning ontstaat in kostprijs per onderwijs-belastingseenheid tussen de Vlaamse universiteiten tengevolge van de ongelijke groei en dat anderzijds het regeerakkoord een meer lineaire financiering op alle onderwijsniveaus voorziet, wordt een nieuwe regeling uitgewerkt. In de begroting 1998 wordt 300 mio extra ingeschreven om de overgang mogelijk te maken en een inhaalbeweging te realiseren voor de meest achtergestelde universiteiten. Het voorontwerp van decreet wordt kortelings aan de Vlaamse regering voorgelegd.

Een laatste maar niet minder belangrijk aandachtspunt voor het universitair beleid betreft de kwaliteitszorg en -bewaking. Op basis van de aanbevelingen van de auditcommissie Mertens, die momenteel een meta-evaluatie van de kwaliteitszorg aan de Vlaamse universiteiten uitvoert, zullen de gepaste maatregelen genomen worden.

5. Decreet betreffende de unieke opleidingen en de hervorming van de opleidingen kinesithérapie

Gedurende het academiejaar 1997-98 is felle commotie ontstaan over de hervormingsplannen voor de kinesithérapie. Inderdaad, na de uitspraak van het Arbitragehof op 18 december 1996 in de betwisting met de federale collega van volksgezondheid, is duidelijk geworden dat de opleidingsduur kinesithérapie in de toekomst vier jaar dient te zijn. Bovendien zijn er de federale plannen voor contingentering van de toegang tot het beroep. Een rationalisatie van het opleidingsveld, momenteel verspreid over hogescholen en universiteiten, dringt zich dus op.

Het is de bedoeling om voorafgaandelijk aan het hervatten van de besprekingen in dit dossier, middels een decreet over de unieke opleidingen, duidelijkheid te verschaffen over de voorwaarden waaronder universiteiten en hogescholen -mits eerbiediging van de grondwettelijke garanties- unieke opleidingen kunnen inrichten. Niet alleen in dit dossier, maar in de toekomst - bijvoorbeeld als gevolg van de optimalisatie-operatie in het universitair onderwijs - moet ook in andere dossiers de mogelijkheid open gehouden worden dat een opleiding slechts éénmaal wordt ingericht, zij het dat normaal gezien - ook omwille van redenen van gezonde competitie - een opleiding in het hoger onderwijs meer dan éénmaal zal blijven voorkomen.

In het kine-dossier zal zowel voor de rationalisatie van het veld als voor de beperking van de instroom een oplossing moeten gevonden worden, die zoveel als mogelijk rekening houdt met de belangen van het onderwijsveld, maar ook met

de imperatieven die door de federale regering inzake de toegang tot het beroep worden opgelegd.

6. Volwassenenonderwijs

Door de ambtelijke werkgroep werd een voorontwerp van decreet betreffende het afstandsonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap uitgewerkt dat momenteel informeel wordt besproken met de onderwijsactoren. Vanuit de vaststelling dat er talrijke raakvlakken zijn met het secundair onderwijs (infrastructuur, inrichtende macht, personeel, eindtermen), wordt een en ander zoveel als mogelijk in overleg en coördinatie met de vorderingen in de hervormingsoperatie van het secundair onderwijs uitgewerkt. Het is dan ook de ambitie dit ontwerp-decreet zoveel mogelijk parallel aan dat van het secundair onderwijs voor te leggen.

Dit decreet zal het volwassenenonderwijs een moderner en flexibeler regelgeving bezorgen, dat het moet toelaten in te spelen op de educatieve noden van volwassenen. De diploma-finaliteit blijft in het volwassenenonderwijs centraal staan en wordt nog versterkt door de volwaardige integratie van het 'tweede-kansonderwijs'. Het volwassenenonderwijs zal volwassen Vlamingen de kans bieden ook op latere leeftijd een volwaardig diploma van het niveau secundair onderwijs of een ander diploma te behalen in functie van professionele mobiliteit. Voor het hoger onderwijs voor sociale promotie wordt de mogelijkheid geschapen de overgang te maken naar modulaire trajecten binnen de hogescholen. Schaalvergroting van de OSP-instellingen in een aantal centra voor volwassenenonderwijs en een aangepast financieringssysteem en personeelsbeleid vormen de randvoorwaarden om op een flexibele, professionele en kwalitatief hoogstaande wijze het leren van volwassenen te begeleiden. Mogelijkheden voor multimediaal afstandsonderwijs worden decretaal voorzien.

Een fundamenteel aspect in dit verband blijft de coördinatie en taakafstemming met de andere publieke onderwijs- en opleidingsvoorzieningen voor volwassenen. Op dit vlak is door de minister-president, daarin gevolgd door de Vlaamse regering, een belangwekkend initiatief genomen inzake coördinatie op het (sub)regionale niveau door de oprichting van "Edufora". Deze evolutie wordt vanuit onderwijs sterk ondersteund en in de regelgeving zal geleidelijk de rol van dit overlegorgaan worden ingeschreven.

7. Deeltijds kunstonderwijs

Het deeltijds kunstonderwijs werd, zoals voorzien in het regeerakkoord, door de bevoegde administratie ten gronde geëvalueerd. De conclusies van deze evaluatie werden niet alleen ter beschikking gesteld van alle leden en

plaatsvervangende leden van de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid maar ook aan de Inrichtende Machten en de schooldirecties bezorgd teneinde een breed debat rond de door de administratie geformuleerde bevindingen aan te zwengelen.

II. Niveau-overstijgend

8. ARGO

Vertrekkend van de conclusies van de studie van Ernst & Young heeft de herziening van het bijzonder decreet tot doel aangepaste organisatiestructuren en dito verantwoordelijkheidstoewijzingen tot stand te brengen zodat het functioneren van de verschillende geledingen van de ARGO kan worden geoptimaliseerd.

Dit impliceert naast het herformuleren van de bevoegdheden op de verschillende niveaus ook de decentralisatie van de bevoegdheden en het versterken van de lokale autonomie en verantwoordelijkheid.

9. Centra voor leerlingenbegeleiding - PMS/MST

Het is de bedoeling om nog deze legislatuur een ontwerp van decreet neer te leggen waarbij de PMS-centra en het medisch schooltoezicht geïntegreerd worden in het centrum voor leerlingenbegeleiding. Deze integratie is geen saneringsoperatie, maar beoogt met de bestaande middelen naar de leerlingen toe een adequatere begeleiding te realiseren.

De integratie respecteert ook beide diensten maar kiest ook resoluut voor een grotere multidisciplinaire werking. De deregulering laat een personeelsbeleid toe dat rekening houdt met plaatselijke omstandigheden. Meer disciplines dan nu kunnen in het centrum aanwezig zijn.

De samenwerking centrum-school wordt zorgvuldig bekeken. Vermits er een gedeelde verantwoordelijkheid is, wordt de samenwerking uitgedrukt in een beleidsplan of in een beleidscontract. De leerling blijft echter de eerste klant. Regionale samenwerking wordt gestimuleerd, dit om verworven deskundigheid economischer te gebruiken.

De centra moeten een expliciet kwaliteitsbeleid voeren. Zowel langs de zijde van het centrum als van de school wordt de externe kwaliteitsbewaking uitgewerkt. Schaalvergroting moet de deskundigheid ook laten toenemen.

Om het decreet een maximale kans te geven wordt de implementatie gefaseerd.

10. Versmelting onderwijsbeleid migranten en onderwijsbeleid kansarmen (zorgverbreding)

Het regeerakkoord geeft aan dat deze twee programma's sterker op elkaar zullen worden afgestemd. Een advies van de adviesgroep samengesteld uit de maatschappelijke geledingen, wetenschappers en sleutelfiguren betrokken bij beide programma's, pleit voor een versmelting van de budgetten met een duidelijk doelgroepenbeleid binnen het budgettaire programma. Er wordt ook geopteerd voor behoud van voorwaardelijkheid en selectiviteit. Binnenkort wordt een advies verwacht van de Vlaamse Onderwijsraad.

Intussen werden twee onderzoeken afgerond, toegespitst op de wijze waarop de extra financiering voor kansarmoede moet verlopen. De onderzoekers pleiten voor een voorwaardelijk en selectief projectmatig beleid op basis van kansarmoede-indicatoren.

Het is de bedoeling dat het vernieuwde programma voor het basisonderwijs in september 1998 operationeel zou zijn. Projecten zullen dan voor een periode van drie jaar worden toegekend met tussentijdse evaluatie.

11. Leerplichtcontrole

In decreet VII werd de reglementering leerplichtcontrole aangepast met twee doelstellingen:

- * uitwerken nieuwe procedure voor controle op inschrijvingen;
- * experimenten in een beperkt aantal regio's (Gent, Antwerpen, Hasselt-Genk, Brussel, Brugge) om de reglementering over controle op regelmatig schoolbezoek aan te passen.

De experimenten lopen momenteel voor het tweede schooljaar. In de experimenten wordt een grotere verantwoordelijkheid gelegd bij de school zelf. In geval van onregelmatig schoolbezoek wordt in de eerste plaats hulp gezocht bij de PMS-centra, daarna eventueel bij het Comité Bijzondere Jeugdzorg, pas in allerlaatste instantie is er nog doorverwijzing naar justitie en dan uitsluitend via het CBJ naar de jeugdrechter.

Er wordt over deze materie regelmatig overleg gepleegd met de Minister van Welzijn.

12. Inspectie

De kwaliteitsbewakende en -stimulerende opdracht van de inspectie is in het voorbije jaar door enkele belangrijke decretale beslissingen en door interne wijzigingen bij de inspectie verder geëvolueerd.

Daarbij staat vooreerst de implementatie van de eindtermen voor het basisonderwijs en voor de eerste graad van het secundair onderwijs voorop. Voor het basisonderwijs zullen de eindtermen en ontwikkelingsdoelen (bekrachtigd bij het decreet van 15 juli 1997) vanaf 1 september 1998 ingevoerd worden.

Voor de eerste graad van het secundair onderwijs worden de eindtermen (voor het eerste jaar A en voor het tweede gemeenschappelijk jaar) en de ontwikkelingsdoelen (voor het eerste jaar B en voor het tweede beroepsvoorbereidend jaar) bekrachtigd bij het decreet van 24 juli 1996 en vanaf dit schooljaar ingevoerd. Alle leerplannen zijn in functie daarvan tijdens het voorgaande schooljaar door de onderwijsverstrekkers herwerkt, door de inspectie geadviseerd en door de Minister van Onderwijs goedgekeurd.

Wat de feitelijke controle en werking van de inspectie betreft, moet er op gewezen worden dat de Vlaamse regering in de komende maanden de werkingscode voor de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap zal vastleggen.

Met het oog op de versterking van de professionaliteit van de inspectie, sturen de verschillende korpsen (inz. basis, secundair, PMS) in samenwerking met de Dienst voor Onderwijsontwikkeling, de doorlichtingsinstrumenten voortdurend bij.

Al deze belangrijke evoluties inzake kwaliteitsbewaking en -stimulering passen in een beleid dat gericht is op het tot stand brengen van een verantwoord (maar delicaat) evenwicht tussen overheidsverantwoordelijkheid en onderwijsvrijheid. Eindtermen en ontwikkelingsdoelen, doorlichtingen door de inspectie en duidelijke procedures bieden de kwaliteitswaarborgen ten aanzien van de gemeenschapsinvesteringen in onderwijs. Tegelijk reiken deze waarborgen de onderwijsverstrekkers mogelijkheden aan voor een verdere verrijkende invulling van het geboden onderwijs vanuit het eigen pedagogisch project.

13. Ongewenste intimiteiten op school

Er wordt een ondersteuningspunt opgericht dat informatie verstrekt over het bestrijden en voorkomen van ongewenste intimiteiten op school.

Bij dit ondersteuningspunt kunnen directies, leerkrachten, ouders en leerlingen informatie bekomen. Een stuurgroep begeleidt deze actie en onderzoekt andere mogelijkheden.

14. Decreet tot regeling van de inspraak in onderwijs

Bij de onderhandelingen van het decreet basisonderwijs werd het volgende beslist: 'De Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs zal het Vlaams Parlement uitnodigen om gelijktijdig met het ontwerp van decreet basisonderwijs een ontwerp van decreet tot regeling van de inspraak in het onderwijs te behandelen. Dit decreet zal in een centrale en een lokale inspraakregeling voorzien'.

Het blijft de bedoeling tot een dergelijk decreet te komen. De bestaande onderhandelingscomités zullen op Vlaams niveau voor de instellingen en personeelsleden van alle netten gezamenlijk vergaderen met uitzondering van het hoger onderwijs (hogescholen en universiteiten).

Daarnaast zal in lokale onderhandelingscomités voorzien worden per school of voor enkele scholen samen.

Er zullen specifieke paritaire comités per net worden opgericht waarvan de inrichtende macht of de representatieve vereniging van inrichtende machten enerzijds en de representatieve vakorganisaties anderzijds deel uitmaken. Deze comités kunnen bij beslissing van de overheid gezamenlijk vergaderen.

De nieuwe regeling zal het Vlaams onderwijs niet onttrekken aan het syndicaal statuut (wet van 1974) en zal geen afbreuk doen aan de principes van het syndicaal statuut inzake de bescherming van de vakbondsafgevaardigde, noch inzake de prerogatieven van de vakorganisaties.

Dit alles vereist een federale wet, die de Gemeenschappen toelaat een eigen invulling te geven aan de inspraak. Deze federale wet is echter nog geen feit en de realisatie van een Vlaams decreet is hiervan afhankelijk.

15. Brussel

Reeds enkele jaren wordt door Brusselse scholen geklaagd over de toenemende sociale last in de scholen en wordt om meer middelen gevraagd. In twee commissies wordt de Brusselse problematiek voor het basis- en secundair onderwijs besproken en zullen oplossingen worden geadviseerd.

Het centraal thema voor het secundair onderwijs is de vorming van samenwerkingsverbanden. In Brussel staat die operatie in het teken van een

betere spreiding van een gedifferentieerd studieaanbod over het hele Brusselse grondgebied.

Omtrent het basisonderwijs groeit de commissie naar een consensus over een aantal gegevens: er gaan reeds ontzettend veel middelen naar Brussel, zowel uit de Vlaamse gemeenschap als uit de Vlaamse gemeenschapscommissie. Deze middelen kunnen efficiënter en effectiever worden ingezet door een betere afstemming.

Vanaf het schooljaar 1998-1999 zal een aangepast programma voor Brussel operationeel worden waarin middelen voor omkadering en middelen voor ondersteuning (uit verschillende bronnen) beter op elkaar worden afgestemd om een efficiënter onderwijs mogelijk te maken.

Kwaliteitsvol Nederlandstalig onderwijs dat tegelijk sociaal en cultureel relevant is, staat centraal.

In de lerarenopleiding wordt nog te weinig aandacht besteed aan onderwijsvernieuwingen als taalvaardigheidsonderwijs en intercultureel onderwijs. Dat is des te schrijnender voor Brussel, waar die onderwijsvernieuwingen een belangrijke betekenis hebben. Opleiding over onderwijsvernieuwingen hoort thuis in de initiële lerarenopleiding en moeten deel uitmaken van de minimumcurricula voor de departementen lerarenopleiding.

Teneinde een adequaat antwoord te kunnen geven op de bijzondere noden inzake basiseducatie voor laaggeschoolden in Brussel en inzake taallessen Nederlands voor anderstaligen in het bijzonder, zal de Vlaamse regering in de begroting 1998 een bedrag van 25 mio bepleiten binnen de VESOC-enveloppe.

RESOLUTIES en MOTIES die door het Parlement aangenomen zijn

Stuk nr. 174 (1995-1996) - nr. 1 + 2 + 3.

Resolutie van 30 november en 13 december 1995, 23 januari 1996 betreffende de toekenning van extra financiële middelen voor Nederlandse taallessen voor migranten en vluchtelingen in het kader van de basiseducatie bij de begrotingscontrole.

Dit is al in de begrotingscontrole 1996 uitgevoerd: toen zijn de bewuste 35 mio, waarover het in de resolutie ging, structureel toegevoegd aan de begroting basiseducatie, zoals trouwens in de tekst van het begrotingsdecreet staat. Bovendien is in de begroting 98 nog eens 50 mio extra toegevoegd aan de begroting basiseducatie en worden 25 mio VESOC-middelen bepleit voor de basiseducatie in Brussel.

Stuk nr. 218 (1995-1996) nr. 1 + 2.

Resolutie van 7 februari en 22 maart 1996 betreffende het uitwerken van een sociaal verantwoorde uitstapregeling in het onderwijs.

Ter gelegenheid van de implementatie van de hervorming van het secundair onderwijs zal een uitstapregeling worden uitgewerkt in functie van de door de rationalisatiemaatregelen ontstane boventalligheid

Stuk nr. 219 (1995-1996) - nr. 1.

Met redenen omklede motie van 7 februari 1996 over het aanleren van een tweede taal aan kleuters.

Het decreet tot bekrachtiging van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen gewoon basisonderwijs werd op 15 juli 1997 door de Vlaamse regering bekrachtigd en afgekondigd. De stellingen die in de onderhavige motie worden ontwikkeld, kunnen worden teruggevonden in de ontwikkelingsdoelen voor het kleuteronderwijs die vanaf 1 september 1998 door de scholen dienen te worden nagestreefd.

In alle correspondentie, mededelingen en antwoorden vanwege de overheid wordt de inhoud van de motie onderschreven en verdedigd.

Stuk 296 (1995-1996) - nr. 1 + 2.

Met redenen omklede motie van 2 mei en 22 mei 1996 over de Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten van Vlaams-Brabant.

De minister heeft talloze pogingen ondernomen om de besprekingen betreffende het protocol-akkoord m.b.t. het beheer van de Franstalige scholen in het Nederlands taalgebied op een positieve manier op te starten.

Tot nog toe bleef dit zonder resultaat.

Ministeriële akkoorden van 1970, 1973 en 1978 bepalen dat de pedagogische inspectie van de Franstalige scholen in Vlaanderen wordt verzekerd door de inspectie van de Franse Gemeenschap. De akkoorden kunnen slechts herzien worden mits een overeenkomst tussen beide gemeenschappen.

Het bekrachtigingsdecreet eindtermen en ontwikkelingsdoelen basisonderwijs kent in het toepassingsgebied geen uitzondering voor deze Franstalige scholen.

Stuk nr. 317 (1995-1996) nr.1 + 2 + 3.

Resolutie van 15 mei, 30 september en 8 oktober 1996 betreffende de interactie op het gebied van infrastructuur tussen scholen en verenigingen.

De vergaderingen waarop de minister doelt in zijn standpunt (zie verslag) zijn ten slotte uitgemond in de actie 'School open voor de Sport', een actie die scholen ertoe aanzet hun infrastructuur naschools open te stellen zowel voor georganiseerde sportclubs als voor niet-georganiseerden.

De Koning Boudewijnstichting trok daarom 3,5 miljoen uit voor projecten die de schoolpoort openzetten voor de sport, al of niet via een contract met de gemeentelijke sportdienst.

De scholen die aan een aantal criteria voldoen, krijgen financiële steun om hun sportinfrastructuur aan te passen, om de verzekering te betalen, enz...

Een onafhankelijke jury maakte een selectie van 44 projecten. De geselecteerde scholen zijn bereid de campagne te evalueren en feedback te geven over het verloop van hun project.

Gezien het succes worden positieve verwachtingen gekoesterd en wordt in een voortzetting ervan met alle partners voorzien.

Stuk nr. 484 (1996-1997) nr. 2

Met redenen omklede motie van 19 december 1996 betreffende de uitstapregeling voor 55-plussers in het hoger onderwijs buiten de universiteit.

1° De maatregel betreffende de 55+ werd decretaal ingeschreven via decreet VIII en is opgenomen in het ontwerpbesluit betreffende de verlofregeling in de hogescholen en werd bij omzendbrief medegedeeld.

De globale kost van deze maatregel wordt via een voorafname solidair door alle hogescholen gedragen.

Gemiddeld kan er per 3 personeelsleden die van de uitstapregeling genieten, één nieuw personeelslid worden aangeworven. Bovendien werd er, zoals gevraagd in 4°, via decreet VIII voor gezorgd dat er per uitstapper een immune tijdelijke kan worden benoemd, wat niet alleen voordelig is voor die tijdelijke, maar tevens de loonlast van de hogescholen drukt.

2° Het is een feit dat de overheid de effecten van de veranderingsprocessen de facto constant opvolgt.

- De commissarissen controleren vanuit hun opdracht de financiële toestand van de hogescholen en rapporteren daarover aan de overheid. Onlangs hebben zij op basis van de jaarverslagen 1996 een analyse gemaakt van de financiële toestand tijdens het eerste jaar. De parlementsleden zullen dit rapport binnenkort ontvangen, nadat het is voorgelegd aan de Vlaamse regering. In gemengde werkgroepen, waarin commissarissen, bedrijfsrevisoren en personeel uit de hogescholen zetelen, worden de instrumenten waarover de hogescholen beschikken voor hun financieel beheer, verder verfijnd en worden richtlijnen opgemaakt ter informatie van de hogescholen.

- Ook op basis van rechtstreekse signalen uit het veld (in het bijzonder van VLHORA) blijft de minister op de hoogte van de toestand in de hogescholen en van de aspecten die ongewenste effecten zouden kunnen teweegbrengen.

Deze informatie wordt in samenwerking met de administratie en de commissarissen onderzocht, zodat tijdig kan worden ingegrepen indien bijsturing zou nodig blijken.

3° Overleg over de concrete toepassingsmogelijkheden van de uitstapregeling behoort tot de autonome bevoegdheid van de hogescholen. Het overleg tussen de hogescholen onderling kan gebeuren in de schoot van de VLHORA.

4° De benoeming van een immune tijdelijke in ruil voor een uitstapper werd geregeld via decreet VIII.

Stuk nr. 526 (1996-1997) nr. 1.

Resolutie van 23 januari 1997 betreffende de verhoging van de instapleeftijd in het kleuteronderwijs.

Het decreet van 25.02.1997 betreffende het basisonderwijs werd op 01.09.1997 van kracht, op een aantal artikels na.

Het bovenvermeld onderwerp wordt geregeld in artikel 5, 1ste lid, dat volgens art. 195 van eerder vernoemd decreet in werking treedt op een datum te bepalen door de Regering.

Tussen 1 september 1997 en heden werden nog geen stappen gezet om de nodige maatregelen voor te bereiden.

Stuk nr. 708 (1996-1997) - nr. 1 + 2 + 4.

Resolutie van 18 juni, 2 juli 1997 en 9 juli 1997 betreffende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Betreffende het basisonderwijs

De vragen die betrekking hebben op de problematiek in het basisonderwijs worden besproken in de commissie basisonderwijs Brussel, die binnen afzienbare tijd haar werkzaamheden zal afronden. Vanaf het schooljaar 1998-1999 zal een aangepast programma voor Brussel operationeel worden waarin middelen voor omkadering en middelen voor ondersteuning (uit verschillende bronnen) beter op elkaar worden afgestemd teneinde een efficiënter onderwijs mogelijk te maken.

Betreffende het secundair onderwijs

Deze vragen worden bekeken in het kader van de hervorming secundair onderwijs.

Betreffende lerarenopleiding

De minister heeft aan de VLOR duidelijke richtlijnen gegeven om de onderwijsvernieuwing, ontwikkeld in het doelgroepenbeleid, in de minimumcurricula voor de departementen lerarenopleiding op te nemen (met name taalvaardigheidsonderwijs, intercultureel onderwijs enz...). Deze thema's horen thuis in de initiële opleidingen.

Betreffende infrastructuur

Dit is een probleem dat geldt voor heel Vlaanderen en voor alle onderwijsniveaus. In de begroting 1998 wordt prioriteit gelegd bij het hoger onderwijs.